

G.Fodor Gábor: A végzet?l – vagy ami annak látszik

2025 szeptember 07. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Egyetlen nyavalyás mondat végzetes lehet a Tisza Pártra nézve.

A végzet az, ami akkor érkezik,

amikor nem várjuk.”
(Marcel Proust)

*„Minden sorsdönt? dolog
a »csakazértis«-b?I jön létre.”*
(Friedrich Nietzsche)

Most itt nyilván nem arról lesz szó, hogy néhány ezer karakterben megfejtjük a végzetet. Istenkísértés lenne. De azért mégiscsak van itt valami, ami kimondva-kimondatlanul ott fészkel csaknem minden közéleti megnyilatkozás mélyén.

Hogy ne a fabulákból, hanem a tényekb?I induljunk ki, az a helyzet, hogy jöv?re a Fidesz tizenhat éve lesz kormányon, és húsz éve lesz annak, hogy nem volt igazi kihívója, olyan konkurens, aki a gy?zelem esélyével veheti fel vele szemben a keszty?t. Most meg van.

Tizenhat vagy húsz év, mindegy is, honnan számítjuk, borzasztó nagy id?. Egy mai huszonéves, amióta csak az esztét tudja, a Fidesz kormányzása alatt élt, nem látott és nem tapasztalt mást. Egy mai negyvenes szinte a teljes feln?tt életét a Fidesz által félmjelzett id?szakban töltötte. A Fidesz-alapítók, a nagy generáció pedig ma már hatvanas. Ezek is tények.

Egyes politikai kommentátorok szerint ezek annyira kemény tények, hogy bennük rejlik a végzet.

Sorolják is a végzet jeleit, ilyeneket: a politikai rendszereknek van egy ciklusgörbéje (konkrétan autoriter rendszerekr?I beszélnek), egy ideig emelkedik, aztán szükségszer?en lejtmenetbe kerül, és ez nem megváltoztatható, erre van determinálva (úgy beszélnek err?I, mintha ez a politika természeti törvénye lenne). Aztán: Németországban se volt tizenhat évnél többet senki kancellári pozícióban, van tehát egy tehetetlenségi pont (azaz kortárs tények segítségével igyekeznek megtámasztani a végzetszer?t). Vagy: egész egyszer?en túl régen van már Orbán, az emberek kiismerték, kiszámíthatóak a varázslásai, meguntuk (azt állítják ezzel, hogy az unalom hozza magával a végzetet). Szükségszer? ezért, hogy jöjjön egy új kihívó, aki legy?zi a régít.

Benne testesül majd meg a végzet.

Na már most én meg azt gondolom, hogy a végzet a politikában az nem más, mint babona. Arra a jelre tart igényt, hogy van mindent eldönt?, elkerülhetetlen, k?be vésett sors. A h?s hiába küzd, a végén úgys bekövetkezik, aminek be kell következnie.

Tehát: ha túl régóta vagy kormányon, el fogsz bukni, mert az emberek megunják a képedet. Ha felbukkan egy új kihívó, aki dinamikusabbnak és fiatalabbnak mutatja magát, akkor az majd úgys elsöpri a „vén rókát”. Ha van egy nálad nagyobb er?, akkor felesleges az ellenszegülés, mert a végén úgys lenyom, mint a bélyeget.

A végzet logikusnak tünteti fel magát.

Csak hogy attól, hogy el?fordul, hogy valaki túl sokáig van hatalmon és megbukik, vagy hogy az új, lendületes kihívók néha tényleg gy?znek, vagy mert a hatalmas néha tényleg lenyomja még az er?set is, abból még nem következik, hogy ez a törvény, ez lenne a szükségszer?, ez maga a végzet.

Csak akkor van végzet a politikában, ha elhisszük, hogy van végzet – és akkor az úgys is fog m?ködni, mint a babona vagy a ráolvasás.

A politikára lehet úgys is nézni, mint egy sakktáblára, ahol nemcsak a figurák mozognak, hanem néha a táblát is arrébb tolják, a bábukat meg meglölik. Aki hisz a végzetben, az lemond arról, hogy lépjen. Az azt mondja: „Nincs értelme gondolkodni, korrigálni, újratervezni, megújulni, mert úgys bekövetkezik az, ami el? van írva.” Vagyis elhiszi, hogy elkerülhetetlen a bukás. Ha valaki átadja magát ennek a fatalizmusnak, onnantól kezdve nem küzd, nem újít, nem mozdul, és tényleg bekövetkezik az, amit?I félt. De nem azért, mert a csillagok úgys rendelték, hanem

mert feladta a játékot.

Csak hogy a politika nem determinisztikus, hanem spontán és alapvetően kreatív folyamat. Él?, alakuló, változó és változtatható. Ha képes vagy tanulni, korrigálni, újraakasztani, megújulni, akkor nincs semmiféle elkerülhetetlen sors, nincs végzet.

A hibáknak ára van, de értéke is. Mert képes vagy belőle tanulni, változni, változtatni, újrastrukturálni magad és megújulni.

Ez a Fidesz, ez Orbán Viktor. Mert a sorsdöntő dolgok a csakazértisből jönnek létre. És mi más lenne a Fidesz, vagy az orbánizmus lényege, ha nem a csakazértis?

Szóval ennyit a végzet?l mint babonáról. De még nem végeztünk. Mert az a helyzet, hogy szemben a végzet közkeletű felfogásával, amit itt az előbb is ecsetelni próbáltam, hogy a végzet logikus, a nagy dolgokból vezethető le, és elkerülhetetlen, a végzetnek van egy másik felfogása is, amely sokkal inkább jellemző a politika világára.

Ez nem maga a végzet (mivel az csupán babona, és vagy te hiszel benne, vagy megpróbálják rád olvasni, hogy az gúzsba kössön téged), hanem az, ami végzetes lehet (valami, ami kifutási lehetőségként magában hordozza a bukást). A végzetes az ugyanis nem logikus, hanem éppen hogy észszerőtlen, nem a nagy dolgokból következik, hanem akár a legkisebbekből is, és elkerülhető lenne, ha jobban figyeltél volna, ha lenne tapasztalod, vagyis ha nem bízod el magad. A végzetes nem bejelenti, hogy mikor jön, hanem váratlanul érkezik, annyira, hogy még téged is meglep, hogy még jó ideig el se hiszed, hogy ez tényleg végzetes, hogy tényleg itt van, hogy megérkezett. A végzetes akkor nyitja ránc az ajtót, amikor nem várjuk.

Mire gondolok? Például arra, hogy furcsa dolog a politika. Ott ha egy mondatot rosszul mondok, azt nem lehet kijavítani. Az ellenem fordul, kísérteni fog és magában hordozza a végzetet.

„Nem mondhatunk el mindent, mert akkor megbukunk.” Mint kiderült, ez a Tisza programja. Ezt most már mindenki tudja, mert egy elbizakodott ember, a Tisza egyik vezetője, abban a hitében, hogy ők jönnek, és hogy lehet kajánkodni, lehet ravaszkodni, kimondott egy mondatot, és ez a mondat ellene fordult.

A haditerv szerint semmit sem lett volna szabad mondania. A semmiből jött Tiszának ugyanis az volt az elképzelése, az volt a nagy stratégia, hogy nem mond semmit, hogy kibekkelje a hátralévő időt azzal, hogy semmit se árul el magáról, és ezzel fog nyerni. De a politikában ez képtelenség. Valamit valaki úgyis fog mondani, és a kimondott szavak bosszút állnak. Mert ha egy mondatot rosszul mondok, azt a politikában nem lehet kijavítani.

A haditerv tehát összeomlott. Egyetlen nyavalyás mondat végzetes lehet a Tiszára nézve, és jön majd még több, mert az ostobák, a nagyképűek, az elbizakodottak, a kivagyiak úgyse tudnak csendben maradni.

Ha tizenhat éve kormányzol, ha húsz éve nem volt komolyan vehető ellenfeled, ha a kihívód fiatalabb, az még nem végzet, de egy figyelmetlenség, egy óvatlan pillanatban kiejtett rossz mondat igenis végzetes lehet.

Véged van, Tisza!

G.Fodor Gábor - www.magyar nemzet.hu

Ajánló
